

“HAMKORBANK” ATB MOBIL ILOVASINING FUNKSIONAL IMKONIYATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI

Ilmiy rahbar: **To‘xtaboyev Abdurashid Tursunovich** i.f.n., professor,

Andijon davlat texnika instituti

“Menejment” kafedrası professori,

Ismonaliyev Muhammadqodir Ravshanbek o‘g‘li

Andijon davlat texnika instituti

“Bank ishi va audit” yo‘nalishi 4-kurs talabasi

Bugungi kunda bank tizimida raqamli texnologiyalarning rivojlanishi mobil banking xizmatlarining ommalashuviga kuchli ta’sir ko‘rsatmoqda. Ayniqsa, mijozlarga qulay, tezkor va xavfsiz xizmatlarni taqdim etish tijorat banklari faoliyatining muhim yo‘nalishiga aylanmoqda. Shu jihatdan Hamkorkbank ATB mobil ilovasining funksional imkoniyatlarini takomillashtirish masalasi dolzarb hisoblanadi. Mobil ilovalar orqali bank xizmatlarini ko‘rsatish nafaqat mijozlarga qulaylik yaratadi, balki bankning operatsion samaradorligini oshirish, xizmat xarajatlarini kamaytirish va raqobatbardoshligini kuchaytirishga ham xizmat qiladi.

Hozirgi vaqtda “Hamkorkbank” ATB mobil ilovasi orqali foydalanuvchilar pul o‘tkazmalari, kommunal to‘lovlar, kredit to‘lovlari, karta boshqaruvi, valyuta ayirboshlash hamda onlayn omonat xizmatlaridan foydalanish imkoniyatiga ega. Ilovaning asosiy afzalliklaridan biri xizmatlarning 24/7 rejimida ishlashidir. Bu esa mijozlarga istalgan vaqt va istalgan hududdan bank xizmatlaridan foydalanish imkonini beradi [1]. So‘nggi yillarda O‘zbekistonda smartfon foydalanuvchilari sonining ortib borishi mobil banking xizmatlariga bo‘lgan talabni keskin oshirdi. Natijada tijorat banklari o‘rtasida raqamli xizmatlar bo‘yicha raqobat kuchaymoqda.

Mobil ilovaning funksional imkoniyatlarini takomillashtirishda birinchi navbatda foydalanuvchi interfeysini yanada qulaylashtirish muhim hisoblanadi. Hozirgi kunda mijozlar oddiy va tushunarli dizaynga ega ilovalarni afzal ko‘rmoqda. Shu sababli ilova menyularini soddalashtirish, kerakli xizmatlarni tez topish imkoniyatini yaratish va navigatsiyani yaxshilash zarur. Masalan, foydalanuvchi eng ko‘p foydalanadigan xizmatlarni asosiy sahifaga chiqarish orqali operatsiyalarni bajarish vaqti qisqaradi. Bu esa mijozlar qoniqishini oshirishga xizmat qiladi. Shuningdek, ilovada sun‘iy intellekt asosidagi aqlli yordamchi tizimlarini joriy etish istiqbolli yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Chatbot texnologiyalari yordamida mijozlarning savollariga avtomatik javob berish, bank xizmatlari bo‘yicha maslahatlar taqdim etish hamda muammolarni tezkor hal qilish mumkin. Bugungi kunda rivojlangan davlatlar banklari AI asosidagi virtual assistentlardan faol foydalanmoqda. Masalan, Bank of America bankining “Erica” virtual yordamchisi millionlab mijozlarga xizmat ko‘rsatmoqda. Shunga

o'xshash tizimlarni "Hamkorbank" mobil ilovasiga integratsiya qilish xizmat ko'rsatish sifatini sezilarli oshiradi.

Mobil banking tizimida xavfsizlik masalasi ham muhim ahamiyatga ega. Chunki raqamli xizmatlarning kengayishi bilan kiberxavfsizlik tahdidlari ham ortib bormoqda. Shu sababli mobil ilovada biometrik autentifikatsiya, Face ID va barmoq izi orqali kirish tizimlarini takomillashtirish zarur. Bundan tashqari, tranzaksiyalarni real vaqt rejimida monitoring qilish va shubhali operatsiyalarni aniqlovchi AI tizimlarini joriy etish lozim. Bu esa foydalanuvchi mablag'larini himoya qilish va bankka bo'lgan ishonchni oshirishga xizmat qiladi [2].

Ilovaning funksional imkoniyatlarini kengaytirishda personal moliyaviy boshqaruv xizmatlarini joriy etish ham muhim yo'nalish hisoblanadi. Hozirgi kunda ko'plab xalqaro banklar mobil ilovalar orqali foydalanuvchilarning xarajatlarini tahlil qilish, byudjet rejalashtirish va tejash bo'yicha tavsiyalar beruvchi funksiyalarni taklif qilmoqda. "Hamkorbank" mobil ilovasida ham mijozlarning daromad va xarajatlarini avtomatik tahlil qiluvchi tizimlarni yaratish maqsadga muvofiq bo'ladi. Masalan, ilova foydalanuvchining oylik xarajatlari statistikasi, eng ko'p mablag' sarflanayotgan yo'nalishlar hamda tejash imkoniyatlari haqida ma'lumot berishi mumkin. Shuningdek, QR-to'lov va NFC texnologiyalarini yanada rivojlantirish mobil banking xizmatlari samaradorligini oshiradi. Hozirda naqd pulsiz to'lovlarga bo'lgan talab ortib bormoqda. Shu sababli ilova orqali transport, savdo markazlari va xizmat ko'rsatish obyektlarida tezkor QR hamda contactless to'lovlarni amalga oshirish imkoniyatlarini kengaytirish muhim hisoblanadi. Bu esa mijozlar uchun vaqt tejalishiga va xizmatlardan foydalanish qulayligining oshishiga olib keladi.

Mobil ilovada onlayn kredit va mikroqarz xizmatlarini takomillashtirish ham istiqbolli yo'nalishlardan biridir. Hozirgi kunda ko'plab foydalanuvchilar kredit olish uchun bank filialiga borishni istamaydi [3]. Shu sababli masofadan turib kredit arizasi topshirish, avtomatik skoring tizimi asosida kreditni tezkor tasdiqlash va mablag'ni karta hisobiga o'tkazish xizmatlari talab yuqori bo'lgan yo'nalish hisoblanadi. Bu jarayonlarda sun'iy intellekt asosidagi skoring tizimlaridan foydalanish kredit risklarini kamaytirishga yordam beradi. Bundan tashqari, mobil ilovaga investitsion xizmatlarni integratsiya qilish ham bankning raqobatbardoshligini oshiradi. Masalan, foydalanuvchilarga davlat obligatsiyalari, investitsiya fondlari yoki valyuta bozoriga oid xizmatlarni mobil ilova orqali taklif qilish mumkin. Bu esa mijozlarga qo'shimcha moliyaviy imkoniyatlar yaratadi va bank daromadlarini diversifikatsiya qilishga xizmat qiladi.

"Hamkorbank" mobil ilovasini takomillashtirishda mijozlarning fikr-mulohazalarini muntazam o'rganish ham katta ahamiyatga ega. Mobil ilovada izoh tizimini rivojlantirish, foydalanuvchilarning takliflarini tahlil qilish va kamchiliklarni tezkor bartaraf etish xizmat sifatini oshiradi. Ayniqsa, App Store va Google Play

platformalaridagi foydalanuvchi baholarini monitoring qilish muhimdir. Chunki foydalanuvchilar uchun qulay va ishonchli ilovalar bozorda ustunlikka ega bo'lmoqda.

Kelajakda Open Banking texnologiyalarining rivojlanishi "Hamkorbank" mobil ilovasining imkoniyatlarini yanada kengaytiradi. API texnologiyalari orqali boshqa moliyaviy platformalar bilan integratsiya qilish, elektron hamyonlar va fintech xizmatlarini yagona tizimga birlashtirish imkoniyati paydo bo'ladi. Bu esa bank xizmatlarini yanada tezkor va innovatsion shaklda taqdim etishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, "Hamkorbank" ATB mobil ilovasining funksional imkoniyatlarini takomillashtirish bankning raqamli transformatsiya jarayonlaridagi muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalar, sun'iy intellekt, biometrik xavfsizlik tizimlari hamda personal moliyaviy boshqaruv funksiyalarini joriy etish orqali bank xizmatlari sifati sezilarli darajada oshadi. Natijada mijozlar ehtiyojini to'liq qondiruvchi, qulay va xavfsiz mobil banking tizimini shakllantirish imkoniyati yaratiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Arofat, Rasulkulova. "TIJORAT BANKLARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI ISHLAB CHIQISH." ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ 83.6 (2025): 205-213.
2. Nilufar S. TIJORAT BANKLARIDA AKTIVLARINING SAMARALI FOYDALANISH KO'RSATKICHLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISHNING MOHIYATI //World Scientific Research Journal. – 2025. – T. 43. – №. 1. – C. 106-114.
3. Xudayberganovna A. G. MIKROMOLIYAVIY XIZMATLAR VA ULARNING HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH ('HAMKORBANK'ATB MISOLIDA) //SHOKH LIBRARY. – 2025.